

ҚИШЛОҚ ХАЖМАТИ

Ўзбекистон
Компартияси
Марказий
Комитетининг
газетаси

АВГУСТ — ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ

Республиканинг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари юбилей йили учун зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш йўлида зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Бу йилги ғоят мураккаб шароитда мўл ҳосил учун кураш, айтиш мумкин, енгил бўлмастир. Эл-юрт олдида берилган сўзини муқаддас билан деҳқон ва чорвадорларимиз жуда қаттиқ сув танқислигини сабот-жотонат билан баргараф этиб, ўз маҳоратлари, бой тажрибаларига суянган ҳолда, беистебно, барча соҳаларда белгиланган марраларни эггалаш тадбирларини кўймоқдалар.

Эи биринчи беш йиллигининг иккинчи йили вазифаларини амалга ошириш борасидаги фидокорона кураш ўз самараларини берилти. Ҳозирдаёқ қоракўл тери тайёрлаш, давлатга ишла сотиш мажбуриятлари ошириб бажарилди, сабзавот, полвиз маҳсулотлари, мева, узум, гўшт, сут, туҳум тайёрлаш ўтган йилдаги нисбатан илдамроқ суръатлар билан олиб борилмоқда. Колхоз ва совхоз далаларида ғўза ҳамда бошқа экинларнинг ҳолати умуман яхши. Агарда дала ишлари сусайтирилмаса, экинларин парвариш қилиш ишлари юксак суръатда ва сифатли даям этирилса ҳамма ерда мўлжалдаги ҳосилни тўплаш имконияти бор.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самардорлиги ва сифатини оширишда, барча жабҳалардаги иш кўрсаткичларининг йил сайин яхшилай боришимизда қардош пахтакор республикалар ўртасидаги анъанавий социалистик мусобақа муҳим роль ўйнамоқда. Озарбайжон, Тожикистон ва Туркменистон республикаларининг ўзаро текшириш делегациялари куни кеча республикамиз хўжалиқларида ўз ишларини низоҳатга етказдилар. Улар деҳқонларимизнинг социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида олиб бораётган ишлари билан ҳар томонлама танишдилар, жойлардаги аҳволни ҳақиқий дўстларга хос талабчанлик руҳида таҳлил этидилар. Мамнуният билан таъкидлаш керакки, республиканинг аксарият кўпчилиги хўжалиқларида дала ишлари яхши ташкил этилган. Ингил, Коммунист, Ёшлар, Чуст, Ленин, Олтин, Қизилтепа, Термиз, Сирдарё, Элкичат, Хонка, Ёилдўзон, Янқабот каби районларда мўл ҳосил яратиш йўлида қизғин кураш олиб борилмоқда. Мақсур районларда хўжалиқларда ғўзанинг, ҳолати яхши, мўл ҳосил тўпланмоқда. Лекин шунга қарамай, экинга ишлаб бериш сира ҳам сусайтирилган йўқ. Колхозчилар ва совхоз ишчилари, хўжалиқларнинг мутахассислари ҳосилга-ҳосил қўшниш тадбирларини кўймоқдалар. Шу мақсадда ишчи кучлари ва моддий-техника воситаларидан самарали фойдаланишмоқда.

Ўзаро текшириш ажулари айни пайтда шунинг ҳам кўрсаткичи, бир қатор районлар ва хўжалиқларда бу йилги ҳосил учун олиб бораётган курашда ҳали қатор камчиликлар мавжуд. Баъзи хўжалиқ раҳбарлари ва мутахассислари ғўзанинг ҳозирги ҳолатига маҳли бўлиб, ҳеч асосиз равишда дала ишларининг пасайтириб юборилишига йўл қўймоқдалар. Ёўза қатор оралирига ишлаб бериш мўлжалдан олдин тўхтатиб қўйилгани билан мўл ҳосил олиб бўлмайди. Бу каби хотиржамлик кейинчалик жуда қимматга тушибди мумкин. Мусобақадорларнинг кўпчилигини сифатсиз ўтказилганлиги, ғўзалар асосиз равишда бостириб сугорилганлиги, баъзи жойларда эса аксинча, қанқатиб қўйилганлиги, бегона ўтларга қарин кураш қўйилганлиги олиб бораётганлиги фактларини аниқладилар. Бекобод ва Ўрта Чирчиқ районларидаги айрим хўжалиқларда чеканка қилиш кечиктирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кеча маъбутоат этилган қилинган «Республика колхоз ва совхозлари 1982 йилги социалистик мажбуриятларини қандай бажарилганлигини ўзаро текшириш ажулари тўғрисида»ги қарориди кўрсатиб ўтилганидек, аниқланган камчиликлар айрим партия, совет ва қишлоқ хўжалиқ органлари, касабасоюз ва комсомол ташкилотлари хўжалиқлари, бригадалар ва фермалар социалистик мажбуриятларини қандай бажарилганлиги, амалий мусобақадорларнинг ажд одиллигини устидан етарлича контроллик қилганликларини оқибатидир. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларига, хўжалиқ органларини зиммасига ҳар бир район, хўжалиқ, бригада ва фермада ўзаро текшириш бригадалари қайд этиб ўтган камчиликларни зудлик билан баргараф этиш юзасидан зарур чораларни амалга ошириш мажбурияти юклатилди.

Августнинг деҳқонларимиз қадимдан ҳосилга ҳосил қўшиш оий деб ҳисоблаганлар. Асад — экиннинг ясад, деб бекиш айтилган. Агарда хотиржамлик қилинса, ҳардимаҳалликка йўл қўйилса, бор ҳосилни ҳам бой бериб қўйиш мумкин. Экиннинг ҳолатига қараб сугорилиш ва сифатли кўпчилигини ўтказиш ишларини сира-сира бўшатирилмаслик керак. Ёўзани меҳр билан парваришлаш ва шу йўл билан, август ойида ҳар бир тул ғўзада қандай яна қўшмиша равишда уч-тўрттадан қўсақ пайдо бўлиши учун курашнинг лозим. Хўжалиқ раҳбарлари ва мутахассислари амалга оширилган ишларнинг сифатига нисбатан алоҳида талабчанлик кўрсатишлари зарур. Пахтазорда бегона ўт бўлмасин, муҳим агротехик тадбир — чеканка кечикмасин. Баҳорда юз берган сел ва дўл туфайли антагани майдонларда чигитни қайта экишга тўғри келди. Ана шу кечки, ўсидан орада қолган даладарда ҳам мўл ҳосил олиш учун ғўза парваришига эътиборни қўйиш зарурдир.

Дала ишларини сира бўшатирилган ҳолда пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриш ҳозирги кундаги муҳим вазифалардан. Терим техникаси, тайёрлаш шахобчаларини, қуратиш-тозалаш ишларини мавсумга барвақт шайлаш талаб қилинади. Афсуски, ҳали баъзи жойларда, жумладан Иштихон, Комсомоллоб, Янгибозор, Қўнғирот каби районларда йиғим-терим мавсумида ишлатилган машина-механизмлар ремонтни қўзиб юборилмоқда.

Мусобақадорларимиз пахтачилик билан бир қаторда хўжалиқларда ер, сабзавот, мева, чорвачилик маҳсулотларини етиштириш қандай бораётганлиги билан ҳам танишдилар. Бу борадаги ютуқларимиздан мамун бўлдилик, эътиборимизни йўл қўйилган камчиликларга қаратдилар. Маккажўхори ўрим-йиғими суратларини бутун чоралар билан қўйиш, мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлашнинг жадаллаштириш, чорва маҳсулотларини етиштиришнинг қўйишнинг юзасидан жойларда ишлаб чиқилган тадбирларнинг сўзсиз бажариллигини таъминлаш — партия совет, қишлоқ хўжалиги органларининг, колхоз ва совхозларнинг шон-шарафи ишидир.

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бир секретари, СССР Олий Совети Президиуми Равис ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда бўлган вақтида берган кўрсатмаларни республикамиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини ҳам янги зафарларга руҳлантирмоқда. Шубҳа йўқки, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари социалистик мусобақа байрогини янада баланд кўтардилар, барча турдаги маҳсулотлар етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятларини шараф билан бажардилар, шонли юбилейни — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлайдилар.

ҚАДРЛИ «КАХРАБО ДОН» БУНЁДКОРЛАРИ!

МАВСУМНИ 6 ИШ КУНИДА ЯҚУНЛАБ, 1950 ГЕКТАР МАЙДОННИНГ ҲАР ГЕКТАРИДАН 93 ЦЕНТНЕРДАН ДОН ҲОСИЛИ ОЛГАН ЛЕНИН ЙУЛИ РАЙОНИ МАККАЖЎХОРИҚОРЛАРИГА ТЕНГЛАШНИНГ ҲАММА ЖОИДА УРИМ-ЙИҒИМ-ТРАНСПОРТ ОТРЯДЛАРИ АНИҚ ГРАФИК АСОСИДА ИШЛАСИНИ МАВСУМ ҚАНЧА ТЕЗ ТУГАЛАНСА, ҲОСИЛ НОБУДГАЧИЛИГИ ШУНЧА ҚАМАЯДИ ҲАММАЖЎХОРИ МАЙДОНЛАРИДА МЕҲНАТ МУСОБАҚАСИ АВЖ ОЛАВЕРСИН!

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНСИН

Ҳар бир хўжалик озиқ-овқат маҳсулотларини етиштиришнинг аниқ қўйишнинг учун реал имкониятларга эга. Барча мажмуа резервлари ишга солиш, план топиришлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлар сўзсиз бажарилишини таъминлаш асосий вазифадир. Охангарон район қишлоқ хўжалик ходимларининг 31 июль куни бўлиб ўтган кенгаши қатнашчиларининг барча нутқларида мана шу асосий фикр изҳор этилди. Кенгашда район меҳнаткашларининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленуми қарорлари асосида ўн биринчи беш йилликда чорвачиликни ривожлантиришнинг янада жадаллаштириш, гўшт, сут, туҳум етиштиришнинг қўйишнинг босқинчи вазифалари муҳокима этилди.

Доклад қилган район партия комитетининг биринчи секретари К. Иромонов, шунингдек нотиклар — «Ғаллақудук» совхоз-сановат комплексининг директори Г. П. Гриценко, «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-сановат комплексининг директори Ф. А. Аппазов, «Охангарон» совхозининг директори У. Умаров, мўл маҳсулотларини комбинатининг директори Х. М. Муталов, «Ленинчи» қишлоқ совети ижроия комитетининг раиси М. Солиқова шунинг қайд этиб ўтилди.

30 июль куни Қиримда КПСС Марказий Комитети Бир секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Равис Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган ЧКП Марказий Комитети Бир секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак билан учрашди.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак актуал ташқи сиёсий масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Америка ҳозирги маъмуриятининг авантюричилик ҳаракатлари — халқлар, ишларда чиғалликларнинг бош мавбанди.

Совет Иттифоқи ўз зиммасига ядро қурулини бичириш билан ишлатмаслик мажбуриятини қабул қилган эди. Вашингтон Совет Иттифоқининг ана шу даражада ташаббу-

Кенгаш қатнашчилари поданинг умумий структурасида ситирлар процентини оширишнинг чорвачилик маҳсулотларини қўйишнинг муҳим резервларидан бири деб айтилди. Районнинг бир қанча хўжалиқларида, жумладан С. Раҳимов номи, Ворошилов номи совхозларида бу процент паст. Сут соби олишни ошириш ҳам жуда муҳимдир. Шахсий ердами хўжалиқлари имкониятларидан тўлиқ фойдаланиш, ҳар бир корхонада, ҳар бир қурилиш ташкилотиди ердами хўжалиқларини ташкил этиш — яна бир резервдир.

Кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, барча қийинчиликларга қарамай бу йил етарли миқдорда ет-хашак тайёрлаш ҳозир биринчи даражада вазифадир. Муваффақиятнинг гарови мўл маккажўхори ҳосили етиштиришдан, уни ўз вақтида ва нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан иборат. Суздан оқилонга фойдаланиш, ҳар гектар ердан қандай 100 центнер дон ва 500 центнер силсобо маккажўхори посяи йиғиштириб олиш учун бутун кучини сарфлаш лозим. 1985 йилдаёқ район дон етиштиришнинг 32 минг тоннага етказиши керак. Сугорилмаган ерларда бошқили дон экинларидан муттақил мўл ҳосил олиш, лалми ерларда донли экинлар ҳосилдорлигини ошириш — ана шунга эришиш йўлидир.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуратов, Ўзбекистон ССР Министр-Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов иштирок этидилар. (ЎзТАГ).

Л. И. Брежнев ва Г. Гусак бундан етти йил муқаддам Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашида йқулар Европадаги ва жаҳондаги азиятнинг ривожини билан асло йўққа инқарилмаганлигини мамнуният билан қайд этидилар. Аксинча, халқлар шароитлар қанчалик мураккаб бўлса, Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбарлари оқий даражада имзолаган Хельсинки Яқуловчи актининг бутун аҳамияти шу қадар аққолроқ намоён бўлмоқда. Мадрид учрашувини муваффақиятли яқулаш ва даставвал унда ишончли мустақамлаш тадбирлари, Европада хавфсизлик ва қуролсизланиш юзасидан конференция қажирш тўғрисида қарор қабул қилиниши Хельсинки руҳининг муносиб равишда тасдиқланиши бўлуру эди.

Охангарон район меҳнаткашларини картошка, сабзавот, мева, узум билан таъминлашда муҳим роль ўйнаши мумкин ва лозимлиги нутқларда ўқитиб ўтилди. Ингор хўжалиқларининг тақрибис шунинг кўрсатдики, район меҳнаткашлари жуда яқин вақт ичинда йилга 23 минг тонна картошка етиштиришга, шу йил эса 40 минг тонна мева, сабзавот маҳсулотларини олишга қодирдилар. Тайёрлаш суръатларини қўйишнинг нобудгарчиликка барҳам бериш, витаминли маҳсулотнинг яқин асралишини таъминлаш хўжалиқларининг биринчи даражада вазифасидир.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолиги қандайд, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Раҳимов нутқ сўзлади. Район меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлариди, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни шараф билан бажардилар, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб қўзиб олиш учун социалистик мусобақани яна ҳам кенг авж олдирадилар деб кенгаш қатнашчилари қатъий ишонч билдирадилар.

Кенгашда чорвачиликни янада жадел ривожлантириш юзасидан тадбирлар қабул қилинди. Беш йиллик охирига бориб 1980 йилга нисбатан гўшт етиштиришнинг 2,5 баравар, сут етиштиришнинг 1,5 баравар, туҳум етиштиришнинг 6,1 баравар ошириш кўзда тутилган.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуратов, Ўзбекистон ССР Министр-Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов иштирок этидилар. (ЎзТАГ).

Шу кунларда қайси маккажўхорилик бригадаси далада бўлгани, суронли меҳнат устидан чиқсиз. Бир-биридан ўзиб ишлаётган комбайнчилар, силос ортан қатор-қатор трактор прцепеларига дуч келсиз.

Охунбобоев номи колхозда Ўрта Чирчиқ райониди биринчи бўлиб ўрим-йиғимга киришди. Айни кунларда ўрим-йиғим ишлари ушшоқлик билан ўтказилмоқда.

Суратларда: 1. Бригада бошлиғи Селим Қосимов ва партком секретари Тўғрғубой Маддиоров ўртоқлар ҳосил қўйдан мамун. 2. Ўрим-йиғим пайти.

А. Тўраев фотолари.

ГАГАРИН РАЙОНИ ҒАЛЛАҚОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларидан руҳланиб Сурхондарё область Гагарин район меҳнаткашкорларини КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирган ҳолда маккажўхори ўрим-йиғимини қисқа муддатларда яқуладилар.

Деҳқонлар 1600 гектар майдонининг ҳар гектаридан 97,8 центнердан дон ва 332 центнердан қўнж олдилар. А. Набиев номи, «Советобод», «Комсомоллоб», «Пограничье» совхозлари гектаридан 105—110 центнердан ҳосил ўрди олдилар.

Ҳосил ўрим-йиғимда А. Набиев номи совхоздан республика Олий Советининг депутаты У. Жўраева; «Советобод» совхозидан К. Халилов ва Ш. Бобоқулов, «Партия XXIV съезди» совхозидан К. Ақромов, «Янгиобод» совхозидан К. Эшплатова ва Х. Нумаев, «Пограничье» совхозидан М. Эрнатаров бошлиқ бригадалар комсомол ёшлар бригадалари алоҳида намуна кўрсатиб, ҳар гектар ердан 105—115 центнердан дон олишга эришдилар.

Ғалла ўримида А. Набиев номи совхоздан Б. Бозоров, «Комсомоллоб» совхозидан Х. Муродов, «Пограничье» совхозидан К. Қурбонов, «Партия XXIV съезди» совхозидан М. Янгибоев каби меҳнаткорлар зўр ғайрат кўрсатдилар. Улар қўнж топириларини икки барабардан ошириб адо этидилар.

Қайта экин звенолари муваффақиятли меҳнат қилмоқдалар. Район хўжалиқлари 600 гектар майдонга силос учун маккажўхори экидилар. Совхозлар давлатга маккажўхори дони сотишга киришдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалиқларини ташкил топириларини бажариш чоғида эришилган юксак қўрсаткичлар учун: Тошкент тепловоз депозитини машинисти Ҳабидулла Олимжонов, Исмаилов, Тошкент пассажир станциясининг поездлар тузувчиси, Тағий Исмаилов, Ликтевич, Термиз сигналсози ва алоқа дистанциясининг электр механизми Федор Иванович Старостин, Кўкон станциясининг диспетчери Абдумалик Токиев ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими»: Бухоро йўл дистанциясининг бошлиғи Нияз Камолов ва Раҳимқулов, темир йўл вагон хўжалиги хизмати бошлиғининг ўринбосари Бадриддин Садриддинов ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженери»: Ўрта Осиё темир йўли йўл қўрилиш трестига қарашли 351-қурилиш-монтаж поездининг гишт терувчиси ўртоқ Мансур Келдибеков, Абдукаримбековга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокери»: Ўрта Осиё темир йўли Тошкент станциясининг йўл клиник касалонаси бош врачининг ўринбосари ўртоқ Кимёков Носировна Қосимовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвонларини берди.

Ўрта Осиё темир йўлининг энг кўп ўнмақ кўрсатган ходимларидан катта бир гуруҳни «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёлғи билан мукофотланди.

Социалистик мамлакатлар таъинлик йўллариини актив қидириб, халқаро ҳамкорлиқни кенгайтиришга интиломоқдалар. Ер юзиди таъинлик бўлиш керак — бундан барча халқлар астойдил манфаатдордирлар. Зотан халқларо кескинлигини хатарли тарзда қўйирилишини тўхтатиш, халқларо муносабатларнинг ривожини кескинлигини юмшатиш — ҳозирги бурб юбориш, турла инқилобий тузумдаги мамлакатлар ўртасида ишончли мустақамлаш масул сийбисий аробларнинг бевосита бурчидир.

Тинчликка таҳдид қийлаётган хавф-хатарлар жуда катта бўлсада, уруш хавфининг олдини олиш имкониятлари унда ҳам каттадир. Ана шу имкониятлардан тула-тукис фойдаланиш зарур.

Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқларининг учрашуви самимий, қардошларча ва азиятда ўтиб ва фикрларининг тула бирлиги қайд этилди. (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ Г. ГУСАК БИЛАН ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

Л. И. Брежнев ва Г. Гусак бундан етти йил муқаддам Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашида йқулар Европадаги ва жаҳондаги азиятнинг ривожини билан асло йўққа инқарилмаганлигини мамнуният билан қайд этидилар. Аксинча, халқлар шароитлар қанчалик мураккаб бўлса, Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбарлари оқий даражада имзолаган Хельсинки Яқуловчи актининг бутун аҳамияти шу қадар аққолроқ намоён бўлмоқда. Мадрид учрашувини муваффақиятли яқулаш ва даставвал унда ишончли мустақамлаш тадбирлари, Европада хавфсизлик ва қуролсизланиш юзасидан конференция қажирш тўғрисида қарор қабул қилиниши Хельсинки руҳининг муносиб равишда тасдиқланиши бўлуру эди.

Л. И. Брежнев ва Г. Гусак бундан етти йил муқаддам Хельсинкида бўлиб ўтган кенгашида йқулар Европадаги ва жаҳондаги азиятнинг ривожини билан асло йўққа инқарилмаганлигини мамнуният билан қайд этидилар. Аксинча, халқлар шароитлар қанчалик мураккаб бўлса, Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбарлари оқий даражада имзолаган Хельсинки Яқуловчи актининг бутун аҳамияти шу қадар аққолроқ намоён бўлмоқда. Мадрид учрашувини муваффақиятли яқулаш ва даставвал унда ишончли мустақамлаш тадбирлари, Европада хавфсизлик ва қуролсизланиш юзасидан конференция қажирш тўғрисида қарор қабул қилиниши Хельсинки руҳининг муносиб равишда тасдиқланиши бўлуру эди.

СССР билан ЧССР, Исро-

ТЕХНИКА ТАХТ

ЧЕКАНКАДА ХИМИЯВИЙ УСУЛ АФЗАЛЛИГИ

ХИМИЯВИЙ УСУЛ АФЗАЛЛИГИ

КОМБИНАТНИНГ АГРАР ЦЕХИ

АЛЛИГИ

МУЛ-КУЛ ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРАЙДИК

БУГУН-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

РАЦИОН ТҶҲИМЛИ БЎЛСА...

Республикамиз ҳўжалилари шу кўнларда мул-кул ем-хашак жамғариш учун катта кураш олиб боришда. Қўнни областарда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан пичан, сенаж ва ўт уни тайёрлаш кўпайди, сўс бостириш боплади. Шунинг таъкидлаш кераки, республика бўйича биринчи классли пичан 13 процент ошди. Сифатсиз сенаж бостириш кескин каймади. Лекин айрим областар ем-хашак жамғариш ҳажми ва сифати бўйича ўтган йилдан анча орада қолмоқдалар. Масалан, Қашқадарё, Сурхондарё ва Жиззах областариде сенаж бостириш ўтган йилнинг шу давридан 386,6 минг тонна камдир. Пичан тайёрлашда Самарқанд области (33 минг тонна), Сирдарё (15,6 минг тонна) ва Жиззах области (121 минг тонна) орада бормоқда. Шунингдек, Жиззах, Қашқадарё ва Навоий областариде ўт уни 8106 тонна кам тайёрланди.

Республикамизнинг айрим зоналарида жамғарилаш ем-хашак сифатини назорат қилишда етарли аҳамият берилмайдир. Жиззах, Бухоро, Қашқадарё ва Самарқанд областариде сенажнинг 5—13 процентини текширишдан ўтказилган. Пичан сифатини аниқлашда ҳам худди шундай аҳвол содир бўлмоқда.

Озуқа тайёрлашда унинг сифатини агрохимлабораторияларда аниқлаш аниқсиз муҳимдир. Унинг натижалари дарҳол ҳўжаликларга етказилади, зарур тадбирлар белгиланади. Бу соҳада Самарқанд районининг партия, совет ташкилотлари, қишлоқ ҳўжалик органлари яхши таъбибус қўрсатмоқдалар. Бу ерда ҳўжаликларро агрохимлабораториялар ҳўжалик ҳисобиде иш олиб бормоқда. Бойнўт районида ҳам иш ана шундай таъкид этилган. Афсуски бу илгор таъриба бошқа районларда жуда сўс жорин этилмоқда.

Озуқа таркибидеги каротини, аниқсиз озуқанинг натижаларини аниқлаш қилиш муҳимдир. Бунинг учун ҳар бир колхоз ва совхоз кўннинг шакарлари ёки ВЭМ-1 маркали намлик бўлачиги ҳисобиде аниқлаш керак. Озуқа таркибидеги намлик ва каротинни аниқлаш сўстинг ёғиланини анализ қилишда лаборантга юклатилиши, бунинг учун унга қўшимча иш ҳақи тўлашни ёки масумда 2—3 лаборант акратилиши, улар озуқа сифатини мунтазам назорат қилиб боришлари керак.

Озуқа сифатини ҳўжақўрсинга белгилан фактларига бутунлай берам бериш зарур. Бундай фактлар илгари содир бўлган эди. Ҳўзир ҳам йўқ эмас. Айрим зоналарда агрохимлабораториялар озуқанинг сифатини тў-

ла-тўнис ва аниқ белгилан ўрнига областар бўйича ҳисобот тузиш билан чекланиб қолмоқдалар. Колхоз ва совхозларга анализ натижаларини ўз вақтида етказиб берилмайдилар. Базин областарда озуқа сифати бўйича маълумотлар жойлардаги аҳволни тўлиқ ақс эттирмайдилар.

Агар ем-хашак сифатини анализ қилиб ўз вақтида ҳўжаликларга етказилмас, бу ишнинг нимага ва нимага кераги бор, деган ҳақли савол туғилади. Анализ натижалари ем-хашак тайёрлашда технологиянинг бузилиши ва бошқа нуқсонларнинг олдини олишга ёрдам бериши керак. Шу йўл билан чорвачилик учун мул ва сифатли озуқа жамғаришда эришиш мумкин.

Озуқа жамғариш мавсумида деярли барча районларда оператив штаблар ва группалар тузилади. Ана шу ишга масъул кишилар жойларда бўлиб, озуқа сифатини яхшилашга, содир бўлаган технологияни нуқсонларини туғатишга даъват этилгандирлар.

Озуқа сифатини юқорида айтилганидек, унинг намлик кўрсаткичи ва таркибидеги каротин моддаси миқдорига баҳолаш керак. Сенажнинг намлиги 35 процентдан паст ёки 55 процентдан юқори бўлмаслиги керак. Худди шундай силоснинг намлиги 79 процентдан юқори бўлса,

у ҳам классиз, яъни сифатсиз ҳисобланади. Бундай озуқа планининг бажарилиши тўғрисидаги маълумотта киритилмаслиги керак.

Агрохимлаборатория маълумотларига кўра, ўтган йил Оқдарё, Булунғур, Болшевик ва Каттақўрғон районларида 14 ҳўжалик, шунингдек, Пахтачи районидеги қатор ҳўжаликларда сенажнинг намлиги 75 процентдан юқори бўлган эди.

Ўт уни тайёрлаш ҳўзир қандай аҳволда? Бу озуқа каротин ва протеиннинг асосий манбаи сифатида омихта емта қўшилади. У ёш чорва моллар ва паррандалар рацонида муҳим ўрин тутайди. Бу муҳим озуқа кўпгина ҳўжаликларда сифатсиз тайёрланмоқда, баъзи ҳўжаликлар эса планин бажармайдилар. Базин далада табиий равишда қўриқилган пичанин майдалаб, ўт талқони ҳисобиде маълумотта киритиш фактлари ҳам йўқ эмас.

Маълумки, бундай озуқанинг сифати паст бўлиб, стандарт талабларига жавоб беролмайдилар. Омихта емта арандаштилган билан чўчқачилик ва паррандачиллик комплексларида яхши самараларга эришиб бўлмайди. Айрим ҳўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассслари бонинг шароитинидаги сифатли сенаж бостириш учун етарли шароитлар йўқ, деб нолийдилар. Ҳўзирки, республикамиздаги айрим илгор ҳўжаликларнинг таъки-

баси бундай нолнига ўрни йўқлигини кўрсатади. Масалан, «Мавий» совхозиде йилга ҳар бош ситир ҳисобига 5—6 тоннадан сенаж бостирилади. Ҳар бир ситирдан 5 минг килограммга етказиб сўс сўчиб олинаётган «Чинос» совхоз-техникумиде ўриб олинган сенаж бостирилса, 25 процентидан беда пичани ва ўт уни тайёрланади. Қолган 50 проценти ситирларга кўк ҳолича бериледи.

Агар биз сўчин ситирларнинг маҳсулдорлигини оширишга бўлсак, фақат пичан, сомон ва силос тайёрлаш билан чекланмасдан мул илдиш мева, ўт талқони ва сенаж тайёрлашнинг керак. Агар сенаж сифатли бўлса, унинг таркибиде каротин ва қанд моддаси кўп бўлади. Хашани давлати эса сўчин оширишнинг муҳим омилларидан биридир.

Фақат хилма-хил ва сифатли ем-хашак жамғариш йўли билангина чорва моллар рацони таркибини боийтиш, маҳсулдорлигини ошириш мумкин. Ана шундай республикамиз чорвачилиги СССРнинг Озиг-ошват программасида қўйилган ваифалар даражасида риовжланади, зардор тармоннинг маҳсулдорлигини йил сайин ошириб бориш имкониятига эга бўламиз.

В. ДАЛАҚБАН,

ЦИНОА Тўшкент филмалей озуқа ва деҳқончилик маҳсулотларини сифатини баҳолаш бўлимининг раҳбари, қишлоқ ҳўжалик фапалари кандидати.

Ўрта Осиё темир йўлининг Қарши бўлими коллективининг ўзининг анъанавий байрамлик муносиб меҳнат совғалари билан кўтиб олмоқда. Бўлими темирйўлчиларини юбилей йилининг етти ойлик пачанин ортиги билан адо этишди. Эришилган бу муваффақиятга коллективнинг Владимир Сибин, Мурод Шоматов, Муҳаммадризо Раҳмонов каби азаматлари муносиб ҳисса қўшдилар.

СУРАТДА: Қарши локомотив депосининг илгор машинисти Ҳасан Эшмуродов.

Ш. ШАРОПОВ ФОТОСИ. (ЎТАГ).

ПЎЛАТ МАГИСТРАЛЛАР — БЕШ ЙИЛЛИККА

Юк ортиган составлар, пассажир поездлари кўндузи ва кечаси, жазирала ва нахратон соҳада Ватанимизнинг бепоён ерлари бўлиб қатнайди. Тармоқ меҳнаткашлари дўнда темир йўллар орқали юк ташини ҳақмининг ярмидан кўпни бажариштиради. Профессиянал байрам арафасида ТАСС мухбири ТЕМИР ЙЎЛЛАР МИНИСТРИНИНГ УРИНБОСАРИ С. А. ПАШИННИНГА мурожаат этиб, тармоқ беш йиллик ваифаларини қандай ҳал этаётганлиги тўғрисида гапириб бершини сўради.

Мамлакат темир йўл транспортини риовжлантириш асосий йўналишларини қандай бу ишлар қандай суратлар билан олиб бориляпти? — Тармоқ ш беш йилликда ва 1970 йилгача бўлган даврда риовжлантириш ва техника жўнатидан қайта қурулганлиги тўғрисида каттагина ишларини қилиши ва кўп юк ташини йўналишларда темир йўлларнинг юк ташини ва юк ўтказиш қобилиятини, станциялар ва узелларнинг юк қўбул қилиш қобилиятини янада кўпайтириш лозим.

Юк ташини даражасини ва маршрутлаш самардорлигини ошириш, локомитив ва вагонлар паркидан янада тўлқор фойдаланиш, тармоннинг техника базасини мустақамлаш темир йўл транспортини риовжлантиришнинг асосий йўналишларидан биридир. Темирйўлчилар байрами уларнинг йиллик меҳнат вахтасида аниқсиз долзарб пайларга тўғри келади. 1982 йил ҳўзир, аввало дон, сабзавот, мева қўлғаб таъкила бошлайди. Пассажир ташини қўлаймоқда ва тобора интенсив бўлиб бормоқда. Пассажир обороти жамий ҳажми ўтган йилнинг шу давригача нисбатан 9,4 процент кўрайди. Мамлакатнинг

темир йўллари ҳозирги пайтда ҳар кўни 10 миллионга яқин пассажир ташинмоқда. Совет темир йўл транспортини — ҳалқ ҳўжалигининг техника жўнатидан қурулганлиги тармонинг. Мамлакатдаги 32 магистралнинг ҳаммаси амалда электровоз ва тепловозларга ўтказилиб бўлди. Самараси озикки ўқли вагонлар оборотдан тамомла чиқариб юборилди, кўп юк кўтарилган иктисослашган вагонлар кўпайтирилди. Энг кизгин ишлайдиган линияларини электрлаштириш ҳисобига юк ва пассажирларнинг 54 процентига яқини электровозлар ёрдами билан ташинмоқда.

Локомитивларнинг қуввати ва тиқиллигини янада ошириш мақсадиде уларнинг конструкцияси текмонлаштирилмоқда. Темир йўл тармоғи ўсмоқда. Қўш йўли ва кўп йўли линиялар, поезд қатновини автомат бошқариш воситалари бўлган участкалар қўпайиб бормоқда.

Техника тарқиқети тармоқ ишини текмонлаштиришнинг асосий омилларидан биридир. Йўлларни электрлаштириш давом этмоқда. Жўмладан, шу беш йилликда 6 минг километрдан узун линия электрлаштирилди. 15 минг кило-

ДОЛЗАРБ ДАМЛАР ҚАДРИГА ЕТИБ...

Паркент — кўркам, наҳривон ва истисқолли районлардан бири. У ўзининг ширин-шакор узум ва мева-си, сабзавоти ва чорвачи билан танилган. Сўтинги йилларда Чирчиқ сувининг Паркент адирларига келиши муносабати билан кенг адирларга озуқа екишлари экинлиб, чорвачиликни риовжлантириш, мул маҳсулот олиш учун катта кураш боришти. Ҳўзирга қадар 11 минг гектар ерга сув чиқарилаш бўлса, кейинги беш йилликда 21 минг гектар адирлар сув билан таъминланади.

Бу йил район совхозларида 3,2 минг гектар ерда беда ўстирилмоқда. Озуқа-корлар иши ўртамки муваффақиятли ўтказиб, учинчи ўрмин бошлаб юборилди. 6,6 минг тонна беда пичани жамғарилиб, тошларини 68,5 процент бажарилиди. Қалинин номли, «Бўстон», «Гўлбон», «Ленинбод», «Чотқол», «Коммуна» совхозлари ем-хашак жам-

ғаридада пешадамлик қилишляпти.

Қалинин номли совхознинг ем-хашак тайёрлаш бригадалари дағал хашак жамғарилида аниқсиз, гайрат қўрсатилляпти. Шу кўнга қадар ҳўжаликда 1982 йил планига тенг дағал хашак жамғарилиди. Ем-хашак ўстирида Т. Гулматов, С. Инобатов, В. Мирзиёев, озуқани ташинида Ш. Шўхидов, Э. Ашурбеков, сингари меҳнаткорлар ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Ҳўжалик деҳқонлари 339 гектар ердиги бедаорини ёъозлаб парварини қилишляпти, ниҳолларнинг тез ва дўрқун ўсишини таъминляшляпти. Ҳўжаликда ширинли озуқа етиштиришга ҳам катта эътибор берилмоқда. 121 гектар ерда хашаки давлати, 700 гектар ерда аралаш озуқа

етиштириляпти. Буларнинг ҳаммаси мул-кул сўс сўчиб олиш, чорва молларини тезроқ семиртириш учун имконият очиб беради.

«Гулбон» совхозининг чорвадорлари ҳам юбилей йилда ўз зиммаларидеги мажбуриятларини бажариш учун гайрат-шиқоат қўрсатилмоқда. Зардор тармонни риовжлантиришда яхши қўрсаткичларга эришганлиги учун област ҳўжаликларини орасида олдинчи ўринлардан биричи эгаллаб, област йўзма Қизил Байроғини кўнға киритди. Совхозда гўшт, сўс, туҳум етиштириш ўтган йилга нисбатан анча тез суръатлар билан боришти. Сўс-товар фермасидан ишлар яхши таъкид этилган. Йрим йилда давлатга 290 тонна ўстирига 328 тоннадан ортиқ сўс етказиб берилди.

«Оқ чашма» совхозлари орасида Зоҳида Сиддиқова ўзаро мусобақадда олдинчи бўлмоқда. У ўз парваринидаги ҳар ситирдан 3500 килограммдан сўс сўчиб олишга аҳд қилган. Йрим йилда эса ҳар бош ситирдан 1980 килограммдан сўс сўчиб олишга муваффақ бўлди. Унинг издошлари районда кўпгаб топилди. «Ленинбод» совхозидан Тошбуви Ашурова, Қалинин юмили совхоздан Шарофат Тўрсунова, «Коммуна» совхозидан Халима Тўхтаевалар шулар жўмлақандилар.

Паркентлилар юбилей йилда чорвачилик маҳсулотларини етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун ҳали анча кўч-ғайрат сарфлашлари керак. Ем-хашак етиштиришнинг аини шу долзарб кўнларида сўғриладиган

бедазорларни намунали парварини қилиб, мул ва сифатли пичан жамғаришда эътиборни янада кўчайтириш керак. Табиий ўт пичани тайёрлаш тошларининг бажарилишда қолганини ҳисобига олиб, унинг ўрнини беда пичани ҳисобига тўлдириш чораларини кўриш лозим.

Районда бог ва тоқзорлар кенг майдонларни эгалляпти. Сабабот етиштириш ҳам кўпайиб бормоқда. Деҳқончилик билан чорвачиликнинг бирга қўшиб риовжлантирилиши район иктисобини белгилляпти. Районнинг барча меҳнаткашлари ана шунга амал қилиб, аини кўнларда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Т. МАДРАҲИМОВА.

ҲАР БИР КИШИ БОШПАНАЛИ БЎЛСИН

АДДИС-АВЕБА. (ТАСС мухбири). Мамлакатнинг револуцион ҳўкумати социал соҳада ўртага қўйган асосий ваифалардан бири — Эфиопиянинг ҳар бир греканин кўлаш ва арзон уй-жой билан таъминлашдан иборат Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши шаҳар ерларини ва даромад келтирадиган уйлари национализация қилиш тўғрисида етти йил муқаддам қабул қилинган декрет ана шу ваифалар ҳал қилиш йўлида гўят муҳим қадам бўлди.

Бу ҳўжжат ҳалқ ҳўкимияти қабул қилган дастлабки қонунлардан бири бўлганлиги тасодифий эмас. Феодал монархия режими агардир ташланган пайтгача шаҳарнинг энг яхши территориялари император Хонадонига, оқсуяк амадорларга, ма-

ҳаллий буржуазияга тегишли эди. Аини вақтда мамлакатнинг кўпчилиги аҳолиси харобаларда яшарди. Шаҳар ерлари мисли қўрилмаган даражада қиммат эди, револуциягача булган кейинги йилгача йил мубайида ер нарки қарийб минг баравар ошди. Хўсусий мулкчилик шаҳарларини оёқоқлаштириш, маданий-материал ва ўқув юрталарини, иктимоний фойдаланишдаги спорт иншоотларини кенг қўламада қуриш учун асосий ров эди.

Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши декрет чиқарилганлиги шаҳар камбағалларининг турмуш шароитларини яхшилаш соҳасида дарҳол чоралар кўриш имконияти берди.

В. БОГДАНОВ.

Тель-Авивнинг Фаластин ва Ливан ҳалқларига қарши ўтказилган қирғинчилик сибасини фақатгина фашист босқинчилигининг иккинчи жаҳон уруши давридаги нахш-ийликлар билан тенглаштириш мумкин.

Суратда: ливанлик онда Исроил аггрессорлари томонидан вайрон этилган уй олдиди.

ЮНИ—ТАСС телефотоси.

СПОРТ

● ФУТБОЛ

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАШДИ

Ўтган жума кўни СССР чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этаётган командалар ўртасида иккинчи давра ўйналари бошланди.

Масвумнинг биринчи ярмини қўнғилдагидек ўтказмаган Жиззахнинг «Звезда» командаси футболчилари ўз майдонларида турнир жадалларини пешқадами — Никополнинг «Колос» коллективини қабул қилишди. Маълумки, бу йил Вильнюснинг «Жальгирис», Килинбенин «Нистру», Душанбенин «Помир» командалари қатори нинополлик футболчилар ҳам жанговар ўйинлар намойиш этишляпти. «Колос» командаси биринчи даврада фақат уч марта мағлубиятга учради, холос. Ўн бир ўйинда ғалабага эришиб, етти матчи дуран билан яқунлади.

Жиззахликлар пешқадам билан жанговар тарзда кураш олиб боришди. Пириоварида учрашувни ташаббускорликда ўтказган меҳмонлар меҳмонлар дарвозасига жавобсиз икки тўп киритишди. Бу «Звезда» командасининг чемпионатдаги еттинчи ғалабаси бўлди.

Ўзига ҳос ўйин услуби билан муҳлисларини қувонтираётган «Жальгирис» командаси футболчилари ҳал қилувчи даврадаги дастлабки матчида «қоқиллаб» қолди. Улар ўз майдонларида Симферополнинг «Таврия» командасига қарши тўп сурдилар. Бу ўйинда вильнюсликларнинг ўйини қувонтирмади. Меҳмонлар эса, аниқсиз, қарши ҳўжумларда ўзларини кўрсатишди. Учрашув 3:1 ҳисобиде «Таврия» коллективни фойдасига ҳал бўлди.

Килинбенин «Нистру» футболчилари ҳам олий лигага чиқиш учун даъвогарлик қилаётган командалар қатори яхши ўйин кўрсатмоқда. Бу аҳил коллектив иккинчи даврадаги дастлабки учрашувини рақиб майдониде ўтказ-

ди. Уларни Воронежнинг «Факел» футболчилари қабул қилишди. Рақибларнинг 90 минут давомида муваффақиятга эришиш учун қилган ҳаракатлари натижа бермади — 0:0.

Биринчи даврани тўртинчи ўрни билан яқунлаган Душанбенин «Помир» футболчилари ҳисобларидеги оқини олишди. Таъсирки, бундай мисоллар эъз эмас. Бўртқинчиликда ва шерикларимиз темирйўлчилар иш самарасини оширишга, беш йилликнинг юксак марраларига чиқиб олишларига ёрдам бердилар, деб ишонамиз. Умуман ҳалқ ҳўжалигининг муваффақиятли ишляши шунга кўп ҳиждатда боғлиқ.

Бошқа учрашувлар қўнғилдагиде тугади: «Шинник» (Ярославль) — СКА (Хабаровск) — 3:0, «Динамо» (Киров) — «Локомотив» (Москва) — 0:1, СКА (Ростов) — «Заря» (Ворошиловград) — 2:2, «Даугава» (Рига) — СКА (Одесса) — 1:1.

Энди эътиборингизга номандаларнинг турнир жадалиде тугган мавқенин ҳавола этамай.

	Ў	Т	О
«Колос»	22 33—15 29		
«Нистру»	21 28—17 28		
«Жальгирис»	22 30—15 28		
«Помир»	21 30—20 28		
«Локомотив»	22 29—14 28		
«Факел»	22 28—19 26		
«Искра»	21 26—24 24		
СКА «Карпати»	22 22—22 23		
СКА (Р)	22 34—27 22		
«Даугава»	22 26—24 22		
«Металлург»	22 22—18 21		
«Заря»	22 35—27 21		
«Шинник»	22 25—35 21		
СКА (Од)	22 23—19 21		
«Таврия»	22 32—30 20		
СКА (Хб)	22 13—24 19		
«Динамо»	22 15—29 19		
«Ротор»	22 30—34 19		
«Гурья»	22 23—32 18		
«Звезда»	22 24—45 17		
СКА (К)	22 15—31 14		
«Спартак»	21 8—30 12		

ХАЛҚАРО ЖАЁТ

СОВЕТ ВИСТАВКАСИ ПАРИЖДА

ПАРИЖ. (ТАСС). Бу ерда совет расмийлари асарларини «Исон ва космос» лавузида виставкада очилди. Виставкада таъкид совет расмийлари ва графикаларининг 92 та асари қўйилган. Тарихда биринчи бўлиб космик фазога чиққан СССР космонавт учувчиси А. Леонининг асарлари томошабилар эътиборини аниқсиз жалб этди.

ЮКСАК БАҲО

ДЕХЛИ. (ТАСС). Ҳиндистонда чиқадиган нуфузли «Блиц» ҳафтабонли Совет Иттифонининг таъкид таъабубларига юксак баҳо берди.

«Вашингтонда» «чекланган» ядро урушини бошлаб кетиш имкониятларини тўғрисида беъмаъна докториналар пайдо бўлаётган бир вақтда, — деб ёвади «Блиц». — Совет Иттифонини халқаро кескинликни пасайтиришга, нескунликни юмшатиш жараёнини яхшилашга оид бир қанча тадбирлар илгари сурди.

Совет Иттифонининг биринчи бўлиб ядро қурулини ишлашмаслик мажбуриятини олганлиги тинчлиги иши учун жуда катта аҳамиятга эга. Совет давлатининг раҳбари Л. И. Брежнев БМТ Бош Ассамблеясининг куросиданлашга бағишланган иккинчи маҳсус сессиясига йўллаган мактубида шу ҳақда гапирган эди.

СССР изчил тиқилсевар ташви сибасат ўтказиб келмоқда. Бу сибасатини халқаро жамоатчилик тобора кенг қўллаб-қувватламоқда. СССР ҳозирги замоннинг энг ўткир проблемаларини, масалан, Яқин Шарқдаги хатарли вазиятни ҳинд океанида АҚШ ҳарбийлари ва ҳарбий техникаси қўнайитилишини ва планетанинг бошқа районларидан проблемаларини ҳал этишга оид мунтазам равишда амалий тақдирлар билан чиқмоқда, деб таъкидляди «Блиц» ҳафтабонлиси.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Араб мамлакатлари иттифоний маҳсулоти кўпайишга Ливанга бағишланган сессияси. Йилда (Саудия Арабистони) ўз иштин тамомлади. Сессияда Қувейт, Ливан, Сурия, Саудия Арабистони ташки ишлар министри, Жаёир вақили, Фаластин Овдлик ташкилотини сибсий бўлимининг муддери Ф. Каддуми, шунингдек Араб мамлакатлари иттифонининг бош секретари Ш. Килиб қатнашдилар.

Ш. Килиб учрашув қатнашчилари қабул қилган қарорни эълон қилди. Қарорда таъкидлаб ўтилишича, комитет Ливанди аҳволнинг ҳамма жиҳатларини муҳофиза қилиш ва комитет барча аъзоларининг тўла-тўлиқ босқинда аҳволни ҳўзирчи босқинда қўйилган йўналишларда ҳаракат қилиш за-

рур эканлигини уқтириб ўтди. Ўт очини тўхтатишга ривож қилиш; Фаластин Овдлик ташкилотини ўз қуролли кучларини Байрутдан бошқа жойга қўчириш ҳақидаги қарорини эълон қилди. Бу кучларини қўчириш гарантйларини ва қочқарлар лагерларининг хавфсизлиги гарантйларини Ливан ҳўкумати билан Фаластин овдлик ташкилотини ўртасидаги аҳдлашувга мувофиқ белгилан қилиниши керак; Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш йўли билан Байрутни ва унинг атроф-теваригидеги ерларини қамал қилиш тўхтатиш чоралари; Ливан ҳўкумати Байрут ва унинг атроф-теваригидеги ерлар аҳволин, шу жўмладан Фаластин қочқарлар лагерлари хавфсизлигини таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма чораларни қўради; Байрут ва унинг

атроф-теваригидеги ерларнинг хавфсизлигини таъминлаш жараёнида халқаро кучлар қатнашадилар; БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 508 ва 509-резолюцияларини тўлиқ бажаришга эришилди; Ливанга ёрдам бериш учун Араб давлатлари зарур сибсий чораларини қўрадилар.

Маълумки, бу резолюцияларни тўхтатишга қақиради ва «ўзинин

Август — йилнинг энг тўкин даври. Бу кезларни сергик дивер-
миз боғларидаги мева дарахтлар шарбатга тўлиб, шода-шода ҳосил-
нинг кўз-қўз қилади. Йилнинг тўғиб Фарғона районидаги Усмон
Усупов номи совхоз боғларига борсангиз ана шундай манзаранинг
гувоҳи бўласиз. Ҳўжалик меҳнатқилари бу йил эл-юрт дастурхонига
кўпайиб ширин-шарбат узум тортиқ эттишга аҳд қилишган.

Суратларда: Ўзбекистон Жабборова ва бригада сарқори Абдулла
Сариевлар шаҳарликлар дастурхонига жўнатиш учун тайёрланаётган
узумларни қўздан кечиримжода. Н. Раҳмонов фотолари.

УЗУМ

Товлаб олдинг кўзимни,
томда эй, барқаш узум.
Барқамол ҳуснинг-ла дилга
ташладинг, барқаш узум.
Термулб ҳуснингга мен
бўлдим ҳаёл обига фарқ,
Фарқ шинар чоғинг нечунки
бунчалар ўйлаш, узум.
Е чарос кўзли саманинг
хажрида бўлдинг чарос,
Қаҳрабо қилган юзюнинг
ёки бир маҳваш, узум.
Е висол истаб меннингдек
кўкка бўй тўздингми, айт,
Не учун ишқон тоқига
сочларинг чирмаш, узум.

Сочларинг ораста айлаш
ўйда келган эдим,
Лек унинг чалқашлигиндан
бўлди ўй чалқаш, узум.
Дилрабо дилбар дудогин
деб осиянинг дорга сен,
Восил ўлғайсан висолга,
Этма кўнглинг гап, узум.
Ерга Нусрат етказур
Айлаб сени дордан халос,
Майли, лаъли лабга етгин,
Ййра сен, дилқаш узум.

Нусрат АБДУСАЛОМОВ.

«21 июлдан бўшланган асад-
нинг ярмига бориб, яъни 5 ав-
густдан ёз чилласи чиқади. Ав-
густ ҳам чилласи оғиб, ха-
ролати оидир. Лекин бунда
харорат чилласига қараганда
оз осмон пасайиб бориш бор.
Об-ҳавога, умуман, бир ни-
ма деб бўлмайди. Утган йили
хатто 8 августда ҳам ёғир,
азим жойларда эса дўл эк-
канлигини қайда этиб қўйган
эканмиз. Аммо об-ҳавонинг ку-
лайлиги ҳам, ноқулайлиги ҳам
деҳқонга тани.

● Деҳқон — об-ҳавонинг
кўчмас,
Овчи — бўри-
арслондан.

Бу ой давомида тунга 77 ми-
нут қўшилди.

«Асад» — норасад» дегани
асосий экинларга нисбатан ай-
тишган бўлиб, уруғ қадаш
асаднинг биринчи кунига ўт-
дими — битмайдигани. Бун-
дан тарик, шунингдек шолғом,
лаълиги каби полиз ҳамда ом-
хашак экинлари мўстаснодир.
«Асада деҳқон ё ютади, ё
ютқазади», дея бежиз айтил-

Пайкаллар бошидан
кетмасиз ироқ,
Марзага ёзилар
дастурхонлар ҳам!
«Энди менга харорат су-
винган бери», деб турбиди гу-
залар ҳозир.

● Кўбш чўғига ўч асл
ғўзаман,
Шарбат-сувга қониб,
сепим ёзаман!
Маккажўхориқорлар ҳосилини
оқизмай тоғизмай, тезда ўриб-
нигиб олиш ҳаракатида бўли-
дилар. Бу дон ҳам камбаб бў-
либ, дондунлар сирасида ўзи-
нинг салмоқли маккага эга:
● Маккажўхори — хўп
яқдона дондир.
Эл ардоқлаб, уни
«Қаҳрабо дон» дер.
Бундан минг йиллар бурун
айтилган ва М. Қошқарин кел-
тирган:

● Баракали ёз келганда
Қиш озунинг ҳозирла.
Чуқки ўтар ёз ҳа демай,
Кунтун ўтиши бирла,—
деган мисралари фидойи чор-
вадорларга, азамат қобону
полкичиларга ҳам дахлдордир.

ТЎКИНЧИЛИК

Август йилининг шундай ойи, кечаси салқин бўлса,
кундузи қуёш қиздириб туради. Қоқ туш бўлганда қуёш
тикка кўтарилади, тупроқ оёқини куйдирадиган даража-
да қизиб кетади.

Август — ёз фаслининг
охирги ойи, йилнинг энг тў-
кин даври. Тоғларда ўсади-
ган ёввойи олма-лар шох-
мевагини кўтара олма-лар
эон бўлди. Тоғлар ёнбағрида
жойлашган қолхоз боғлари-
даги мева дарахтлар ҳам
ширил-ширил ҳосилини кўз-
қўз қилади. Бу ерларда на-
минг етишмаслиги сезилма-
ди. Тоғлар табиати ўзига хос
ҳусусиятга эга бўлади. Тур-
ли баландликларда об-ҳаво
ҳам ўзгаради. Юқорига кў-
тарилаган сари совуқ кучай-
боради. Қисқаси — тоғларда
йилнинг «тўт» фаслига дуч
келасиз. Чўқиларда яқин
дараларда маймуннинг гул-
лашда давом этгани. Тоғлар
бўсатасида эса ҳаваскорлар
маймуннинг мевагини териб
олишати.

Тоғларнинг жанубий қи-
ликлари сапсарик тусга
кириди. Чўқиларда ҳам аҳвол
шундай. Ваҳорда кўм-кўк
бўлиб ётган ўтлар кўйиб
кеди. Ҳозир Жанубий Қи-
зилқумда бўлсангиз, бепоя
сахро кенгликлари бўм-бўш
ва шир-ширлаб бўлиб ёт-
ганини кўрасиз. Борлиқ сар-
ғиш ва оқ кўнгли рағна бў-
лган. Фақат кеч қуёш кел-
гандагина сахаралар яна бир
оз жонланади.

Булдурчулар кам учрай-
диган бўлиб қолди. Шу бо-
исдан улар «СССРнинг Қи-
зил қитъона»га ёнади. Бу
ғаройиб қушлар галаси саҳ-
роларда аҳа-аҳада учраб
туради. Тез учиниш, қанот-
ларини силкиганда хуштак
чалингандай бўлади. Кўн-
руқ кум устига ёки шўр ту-
роққа худди сувага ўзини
ташлатгандай кўнади. Одат-
да сахараларда кўп ҳарорати
70 даражагача кўтарилиб
кеди. Аммо қушлар бул-
дай иссиққа ўрганиб кетган.

Тошбақалар аллақачон кў-
ринмай қолди. Бу жон-
ворларнинг кўринмай қоли-
шига сабаб шундаки, улар
уйқуга ётишди. Ёз уйқуси
қиш уйқусига уланиб кетади
ва келгуси йил баҳоргача
давом этади. Тошбақалар
240 кундан ортиқ бошпа-
наларда ухлаб ётишади. Шу
сабабдан келгуси йил баҳ-
оргача сув ичмай ва оғма
емай ётишади.

Омронқозилар алдан-
ачон уйқуга ётишди. Улар-
нинг фақат бир хил — бар-
моқлари ичига томронқо-
зиларини бил буйи ухлаш-
мади. Улар шундай ҳаёт
кечиринишга мослашган.

Тун оғиб, ярим кеча бўл-
ганда кўшқорлар ўз уларин-
дан ташқарига чиқибди. Улар
қумлоқларда оғваб изла-
б, югуриб юришни яхши
қилишди.

Тоғларга аёз тушди. Ён-
ғонлар остида, ёввойи олма-
ларнинг қадин бутазорлари
орасида, наъматақлар ўсиб
ётадиган дараларда гуллар
ҳамон очилган, ўтлар кўм-
кўк бўлиб турибди. Ёввойи
ҳайвонлар оғваганиш, лам
олиш, уларнинг муҳофаза
қилиш учун айни шундай ер-
ларга келади. Чоқол тоғла-
ридаги бутазорларда бошпа-
на топган тўғизлар, Марка-
зий Осиё экинлари, еликлар,
бўриқлар ана шулар жум-
ласидандир.

Август ойида ёввойи ҳай-
вонлар ва қушлар турли хо-
латда бўлишади. Ёш ва наг-

Ҳар фаслининг ўз хисияти бор

Э	3	АВГУСТ
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

МУҲИМ САНАЛАР

- 1 Бутуниттifoқ темирўлчилар кун.
- 2 Молдавия ССР ташкил топди (1940).
- 3 Литва Совет Социалистик Республика-
лари Иттифоқига қабул қилинди (1940).
- 4 Латвия Совет Социалистик Республикалари
Иттифоқига қабул қилинди (1940).
- 5 Москвада СССР, АҚШ ва Буюк Британия
ҳўкуматларининг вакиллари ядро қуролини ат-
мосферада, космик фазода ва сув остида синов
ўтказмаслик ҳақидаги Шартномага имзо чеки-
дилар. Бу шартномага 100 дан зиёд давлат қўшил-
ди.
- 6 Эстония Совет Социалистик Респуб-
ликалари Иттифоқига қабул қилинди (1940).
- 8 Кувейтнинг кун.
- 9 Совет хизмат олими А. В. Топчиев туғил-
ганга 75 йил (1907—1982) тўлади.
- 12 Ўзбек совет ҳақиқий шoirи, республикада
хизмат кўрсатган маданият ходими Олима Қўчқор-
беков туғилганга 50 йил тўлади.
- 14 Бутуниттifoқ физкультурчилар кун.
- 15 СССР ҳаво флот кун.
- Ҳиндистон мустақил деб эълон қилинган-
га 35 йил (1947) тўлади.
- 20 Истебодли ўзбек совет шoirи Усмон Но-
сир туғилганга 70 йил (1912—1982) тўлади.
- 23 Руминия фашистлар зулмидан озод қилин-
ди (1944). Румин халқининг миллий байрами.
- 26 Қозоғистон АССР тузилди (1920). 1936 йил-
дан Қозоғистон ССР.
- 27 Совет кинеси кун.
- 29 Совет партия арбоби К. П. Бауман туғил-
ганга 90 йил (1892—1982) тўлади.
- 31 Махшўр совет геолог олими ва назарий-
чиси, жаҳон арбоби, СССР Фанлар академикси
нинг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар
академиясининг академиги, Ленин мукофоти лау-
реати Ҳабиб Мухамедович Абдуллаев туғилган-
га 70 йил (1912—1982) тўлади.

КУРКАЛАР УЧУН ОЗУҚА

Ёзининг охириги ойн кур-
каларни семиртириб бо-
қилишнинг энг қулай даври-
дир.

Бу ларрандалар ўта қай-
сар бўлиб, эътибор билан на-
раш, тўғри парвартиш қилиш-
ни тақозо этади. Уларни ях-
ши кенг, шамол кириб ту-
радиган хоналар ва волер-
ларда сақлаган маъқул. Му-
ҳими — ҳар 8—10 бошга
мўлжалланган 10 квадрат
метр ҳисобида чуқур, алма-
шинмайдиган тўшамалар бў-
лиши керак. Бундай ерларда
25—30 бош курка боласини
уч ойгача сақлаш мумкин.

Тўшамалар 15 сантиметрга-
ча қалинликда солиниб,
бир квадрат метрга 0,5—1
килограмм ҳисобида оҳак
сепилади. Тўшаманинг қури-
ган ва ифосланган жойини
ингиси билан алмаштириб
туриш даркор.

Қилиш, сомон, ноходдан
тўшма сифатида фойдала-
ниш мумкин. Яхшиси ҳар
бош курка боласига 4—5
сантиметр, ҳар бош натта
паррандага 9—10 сантиметр
ҳисобида ёғоч охулар тай-
ёрлаш керак.

Куркаларнинг тез ўсиши
ва яхши озиқланиши учун
рационга кўпроқ оқсил ва

витаминология бой озуқалар-
ни киритиш даркор. Макка-
жўхори, буғдой, сорго, ариш,
тарик каби дон озуқалари
рационда асосий ўрин олиши
лозим. Бор, туз сингари ми-
нерал қўшимчаларни бошқа
озуқаларга қўшиб берган
маъқул. Бундан мақсад —
асосий озуқалардан тежаб-
тергаб фойдаланишдир.

Яхши сақланган ва тўғри
парвартиш қилинган тақдир-
да урғочи куркалар 90—100
кундаёқ 3,5—5 килограмм-
гача оғирликка эга бўлади.
Бунда уларнинг бир кило-
грамм семирishi учун 2,5—4
килограммгача озуқа сарф
бўлади, ҳоло.

Шундан кейин урғочи
куркаларни бошиш учун ҳо-
жга қўлайди. Ҳўроларни эса
ўсишида давом этади ва 5—6
ойлиқда 8—10 килограмм-
гача вазнга эга бўлади.

Августда полъларнинг
тоза сақланишига, куркалар
турадиган хоналардаги су-
внинг тоза бўлишига эришиш
ҳам муҳим аҳамиятга эга-
дир.

С. ВОРОНОВ,
ветеринария врач.

АСАД — ЭКИННИНГНИ ЯСАТ

маган. Шу паллада отни яна
ҳам қамчилаб қолган деҳқон
— ютади, йўқса — ютқазади.

Саратон олови устига асад
қалови қалонибгина ёзги жа-
мики экинлар обдон пишди,
хатто кузги экин у мева-
лар ҳам пишди ақинлашиб қо-
лади. Одатда жанубдаги ўт-
лар, шунингдек бошқа ерлар-
даги эртапишар пахталар ой
охирига бориб очилиб, даст-
лабки теримга киришибди.

«Асад» — экиннинг яса-
ган иборатининг, чунончи, ўза-
га нисбатан маъносини оқса,
«кун сайин кўскача кўсак» ваъ-
за ваъз қўшимчи дегани. Ваъз,
яъни, сифату савоси билан.

Ҳозир, ўза ривожда кў-
ламги ноқулайликлар асорати-
ни бутунлай йўқотиш ишига
яна сув тақчиллиги ҳам қилиб
қўшилган экан, деҳқон билим-
тажрибаси, омиққорлиги, тех-
ника қудрати билан бунга ҳам
бартараф этади:

● Техника деҳқоннинг қано-
тигига эмас, суянган тоғи ҳам.
● Ботир ўрн қаттиқ жанг-
да билинади.
Деҳқон эъри — оғир ва-
зиятда.

● Бир томчи ёғир —
уммонга улш,
Бир қатра сув — ҳосилга
ҳисса.

● Деҳқоннинг ҳар оми —
ҳисобда.
Ҳар дақиқаси — ардоқда.

Хуллас, «Асаднинг Бир кун-
и қилишнинг ўн кунини боқадим,
деган деҳқоннинг, ҳусусан су-
вчию меҳнаткорнинг айни
палладаги иш тўтиши ҳам шун-
га монад мардонвадордир:

● Ўзгаларни бўлиқ
ўстирдиклик ҳам,
Юракни елкада
қоқилмайсини чанг.

Сой соҳили сўлим-сўлим. А. Юсуфбеков фотоси.

9.00 «Время».
9.40 «Мўжизасиз-мўжизалар».
10.40 «Ёмғирда олинган пор-
рет», Бадий фильм.
12.10 «Кабарда-Балкар АССР
«Кабардинка» Давлат рақс ансам-
блининг концерти».
12.55 Янгилликлар.
15.00 Янгилликлар.
15.20 «Ягона онлада», Телевизи-
он ҳужжатли фильмлар програм-
маси.
«Эртанги кун ташвишлари»
[Минск, Рига].
«Ҳамдустлик ўфқлари» [Киши-
нэв].
«Рус тили дарси» [Вильнюс].
«Бир онлада» [Таллин].
16.30 Оналар мактаби.
17.00 «Музыкада поэзия».
18.00 Т. Хренников. 3-симфо-
ния.
18.15 «Ҳажвонлар қишлоқи».
«Этти кийган кучук». Мультфильм-
лар.
18.45 «Қаттиқ нон таъми». Ҳуж-
жатли фильм.
18.50 Футбол шарҳи.
19.20 «Партия планлари — халқ
планлари». КАТЭК. Шарипов
шаҳри қурилиш муаммолари.
19.50 «Румянцевнинг иши».
Бадий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Ҳужжатли экран».
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 «Серенада». Музикали
адабий композиция.
● МТ II
Профилактика муносабати би-
лан душанба, 2 август кун Мар-
казий телевиденининг II Умумит-
тifoқ программасида кўрсату-
лар намоиш этилмайди.
● УЗТ I
18.00 Кўрсатувлар программа-
си.
18.05 «Ялқовлар ҳақида». Қў-
ғирчоқ фильм.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун.
«Кичик темир йўл».
19.00 «Ешллик студияси кўрса-
тади. «Бурчақ садақот».
19.30 «Ахборот» [рус].
19.45 «Илхом». Ҳужжатли
фильм премьераси. [«Ўзбектеле-
фильм»].
20.10 «Шеърят дафтаридан».
Х. Худойбердиев.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлар қуйлайди». Қои-
церт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда яна
гап!». Халқаро ахвол кундалиги.
22.20 «Хотира белгиси». Ба-
дий фильм.
23.45 Янгилликлар.

**ЗАНГОРИ
ЭКРАНДА**

ДУШАНБА

● МТ I

«КИШЛОК ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета
Компартии Узбекистана
Р. — 04975.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41*

32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Кишлоқ қурилиш бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Халқаро ахвол кундалиги бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлими — 32-56-37, 32-54-54. Сатир ва юмор бўлими — 32-54-52, 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 32-81-42.

Наширёт диспетчери — 32-78-94. Наширёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан таъинланган, Тошкент шаҳри, Индекс 64543.

А. 1081.